

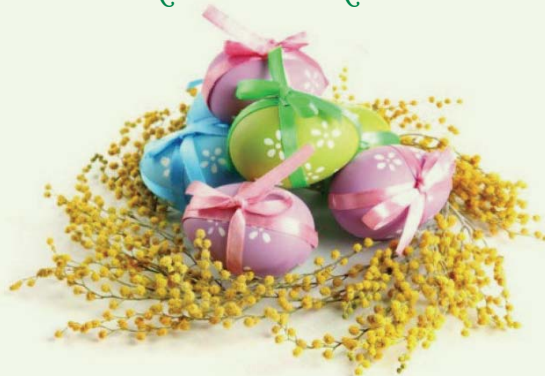
TEPLANSKÝ OBČASNÍK

INFORMÁTOR OBYVATEĽOV OBCE TRENČIANSKA TEPLÁ

Ročník 29 ♦♦♦ April 2019 ♦♦♦ Číslo 1 ♦♦♦ www.trencianskatepla.sk ♦♦♦ Nepredajné

*Nie je to kľam, ani čary,
sú tu krásne sviatky jari.
Napln' sa láskou, pokojom,
každúčké srdce, každý dom!
Budte verní starým zvykom,
nech šibe len korbáčikom.
By jemný dotyk korbáča
Vám líce slzou nezmáchal.
Kto rozum má, pochopí,
slabúčko vodou pokropí.
Pre všetkých dobrých šibačov
chystajte misu kôlačov.
Ešte vínko, nie však moc,
tak veselú Veľkú noc!*

Príhovor starostky obce

Milí spoluobčania, prvé dni na obecnom úrade boli pre mňa ako novú starostku obce veľmi náročné. Množstvo rozpracovaných projektov a zmlúv s končiacou lehoto platnosti, ktoré som si v kancelárii našla, iba potvrdili moju predtuchu o náročnosti úloh vyplývajúcich z pozície štatutárneho zástupcu obce.

Ako prvé bolo potrebné zmluvne zabezpečiť dodávku elektriny na dvadsiatich troch odberných miestach v obci, nakoľko táto mala byť ukončená k 31. 12. 2018. Ďalším nevyhnutným krokom bolo riešenie zimnej údržby v obci z hľadiska jeho financovania, ale aj jej personálneho a technického zabezpečenia.

V záujme predísť rozpočtovému provizóriu bolo ešte v decembri 2018 zvolané zasadnutie obecného zastupiteľstva, ktoré schválilo rozpočet na roky 2019 - 2021.

Vzhľadom na novelizácie zákonov začiatkom roka 2019 bolo potrebné aktualizovať všeobecne záväzné nariadenia obce resp. prijať úplne nové znenia najmä v oblasti školstva, verejného poriadku a umiestňovania reklamných zariadení.

Zároveň boli vypracované nové Smernice upravujúce postup obce pri verejnom obstarávaní ako aj pri vybavovaní petícií a sťažností. Okrem toho, že tieto obec potrebuje, aby naplnila literu zákona, ich prepracovanie resp. zavedenie sa ukázalo ako dobrý spôsob riešenia rôznych problémov občanov.

Potreba riešenia už takmer havarijného stavu miestnych komunikácií narazila na rozpočtové limity obce z dôvodu, že obec k decembru 2018 vyčerpala celý pol miliónový úver poskytnutý komerčnou bankou bez dokončenia plánovaných akcií.

Dôležitou potrebou z hľadiska záujmov obyvateľov obce sa javí aj zachovanie súčasných ambulancií poskytujúcich základnú zdravotnú starostlivosť v obci.

Za rázny krok v rozvoji obce osobne považujem vydanie právoplatného stavebného povolenia na vybudovanie cyklotrasy, ktorej realizáciu bolo potrebné doriešiť osobnými návštevami na Ministerstve pôdohospodárstva v Bratislave, resp. osobnými konzultáciami so zainteresovanými subjektami tak, aby doterajšie niekoľkoročné snahy zamestnancov obecného úradu nevyšli nazmar. Týmto taktiež patrí moja úprimná vďaka za aktívnu účasť v preberaní obecnej agendy, ktorú bolo potrebné dodatočne doriešiť.

Ako štatutárny zástupca obce si uvedomujem potrebu udržiavať kontakt aj s poslancami obecného zastupiteľstva, a preto som uvítala pozvanie na rokovania jednotlivých komisií. Je zjavné, že cieľom každého z nás je rozvoj obce avšak cesty k tomu je potrebné poriadne zvažovať. Práce na spoločnom diele je neúrekom.

Dovoľte, aby som záverom vyjadrila zbožné pranie, aby sme spoločným úsilím, trpezlivosťou, rešpektovaním jeden druhého aj napriek nejednotným názorom, hľadáním kompromisov a úctou základných životných hodnôt akými sú láska, zdravie, rodina a priateľstvo pomohli k rozvoju našej obce a k všeobecnej spokojnosti nás všetkých.

Ešte raz Vás chcem vážení občania uistiť, že dvere na obecný úrad a k mojej osobe ako starostky obce máte a stále budete mať otvorené.

S pozdravom a práním požehnaných veľkonočných sviatkov
Vaša starostka

POĎAKOVANIE

Obec Trenčianska Teplá
ďakuje sponzorom uvedených akcií:

FAŠIANGY 2019

Potravinám MGE plus p. Jánovi Gazdíkovi
Pizzérii u Zaka p. Eve Pastorkovej

VEĽKONOČNÉ VARIÁCIE

Potravinám MGE plus p. Jánovi Gazdíkovi
Materskej škole Trenčianska Teplá
Materskej škole Trenčianska Teplá, m. č. Dobrá

Obec Trenčianska Teplá v spolupráci
s Trenčianskym osvetovým strediskom
s podporou Trenčianskeho samosprávneho kraja

vás pozýva na multižánrový festival plný hudby a zábavy

TEPLANSKÚ POHODU,

ktorá sa uskutoční v sobotu **8. júna 2019**
od 14,00 hod. v priestoroch Futbalového ihriska
v Trenčianskej Teplej.

Teplanská pohoda bude pokračovať o **20,00 hod.**
koncertom známej hudobnej skupiny
a DISKOTÉKOU s DJ VÁCLAVOM.

Obec Trenčianska Teplá

Plán kultúrnych podujatí

Apríl - September

Apríl	Oslobodenie obce	(24. 04.)
Apríl	Tradičné stavanie mája	(30. 04.)
Máj	Deň matiek	(12. 05.)
Máj	Teplanská pohoda	(08. 06.)
Jún	Cesta rozprávkovým lesom	(01. 06.)
Jún	100 rokov založenia 1 dych. muziky v Dobrej a 50 rokov od založenia DH Dobranka	(22. 06.)
August	Nedeľné hudobné popoludnie	(18. 08.)
August	135. výročie založenia DHZ Trenčianska Teplá	(24. 08.)
September	Deň ústavy	(01. 09.)
September	Dobranské hody	(15. 09.)
September	Teplanské hodové slávnosti	(22. 09.)

SRDEČNE VÁS POZÝVAME !

TREŽ

Od posledného vydania „Teplanského občasnika“ uplynuli tri mesiace a pred uzávierkou koncoročného vydania sa Trenčianska elektrická železnica pripravovala na posledné podujatie v roku 2018 - „Mikulášsku električku“. Ako sme vás informovali o účasti našich autobusov, ako historických vozidiel pri príležitosti dňa otvorených dverí SAD TN, a.s., sme počas tejto akcie prezentovali činnosť Trenčianskej elektrickej železnice a to priamo inštalovaním informačných panelov do interiéru autobusu, poskytovaním tlačенých informačných brožúr, plagátikov a podobne. Druhou formou prezentácie TREŽ-ky bola ústna prezentácia s návštevníkmi podujatia a prostredníctvom internetového portálu Impulz.press.

Práve tu vznikla myšlienka o video-pozvánke na Mikulášsku električku. Padla otázka, či je pravda, že v podzemných priestoroch TREŽ-ky bývajú čerti. A bolo rozhodnuté.

Už v týždni sme v spolupráci s páni novínami Impulz.press natočili hranú scénu, ktorá bola pozvánkou na Mikulášsku električku a od jej obsahu sa odohrával aj scenár podujatia v stanici „Peklo“ v Trenčianskych Tepliciach. Odozva na túto „novinku“ bola výborná o čom svedčili čísla sledovanosti na internete a sociálnych sieťach.

Preferencie sledovanosti sa naplnili v deň podujatia. Mikulášsku električku navštívilo rekordných 1652 zaevidovaných návštevníkov. Vysoký záujem a účasť bolo vidieť už na zaplnení električiek a autobusu počas všetkých jazd a tento krát treba povedať, že všetky jazdy boli plne obsadené. Čertom sa tak, ako každý rok podarilo ohroziť rozdávanie mikulášskych balíčkov, no aj tento rok všetko dopadlo dobre a deti sa svojej sladkej odmeny dočkali. Dostali sme veľa pochvalných reakcií od návštevníkov podujatia a tak sme v spolupráci s internetovým portálom Impulz.press pripravili ďalšiu hranú video pozvánku na prvé podujatie v roku 2019 „Trojkráľovú električku“. Aj táto pozvánka mala úspech a jej

sledovanosť sa priaznivo prejavila na návštevnosti jazd električky s troma kráľmi. Každým rokom záujem o jazdy s troma kráľmi rastie a rastie aj záujem o informácie. Deti sú každoročne vedomostne na vyššej úrovni a nielen odpovedajú na otázky kráľov, ale sa aj pýtajú a veru niekedy zaskočia svojimi otázkami aj našich mudrcov. Aj toto podujatie sa nieslo v príjemnej atmosfére.

Vo februári 2019 neboli naplánované žiadne verejné jazdy električky a Trenčianska elektrická železnica využila túto prestávku na spoločné stretnutie svojich členov, dobrovoľných zamestnancov, personálu pri príležitostných podujatiach a ľudí, ktorí pomáhajú TREŽ-ke v jej činnosti. Prebrali sme výsledky práce organizácie ako takej a samozrejme aj problémy, ktoré nás TREŽ-károv trápia. Tu vznikla myšlienka natočiť približne dvadsať minútové video, kde by sme prezentovali, čo nás dlhodobo trápí. V tejto veci nám pomohli redaktori portálu Impulz.press, ktorých sme oslovili a natočili sme taký prierez prob-

lémov na TREŽ-ke. Páni nám ochotne vyhovelí a vzniklo tak hodinové video rozdelené na tri dvadsať minútové časti. Videá si môžete pozrieť na našej stránke www.trez.sk v sekcii „Udalosti“ ako „Fungovanie Trenčianskej elektrickej železnice“, či na našej FB stránke TREŽ, alebo priamo na internetovom portáli „www.impulz.press“.

Jedná sa o prvé video, ktoré informuje verejnosť o činnosti, financovaní a problémoch s ktorými sa TREŽ, n.o. pasuje. Cieľom natočenia tohto dokumentu bolo zoznámiť širokú verejnosť a priaznivcov TREŽ ky s jej vnútorným fungovaním. Boli vyzdvihnuté dve podstatné veľké investície, ktoré doslova zachránili budovu depa električiek pred jej zničením vlhkom, opravou strechy haly depa (rok 2014) a druhá veľká investičná akcia bola rekonštrukcia vykurovania (rok 2018), čo prinieslo skvalitnenie podmienok pre prácu v depe električiek a v používaní budovy ako takej. Za obidve investičné akcie sme obci Trenčianska Teplá veľmi vďační a vážime si ich. No zároveň to boli dve posledné investičné akcie. V lete roku 2017, ako sme Vás informovali aj v Teplanskom občasníku sme riešili vlastnými silami a financiami havarijný stav dažďovej kanalizácie, kde bolo ústne prisľúbené finančné vykompenzovanie zo strany obce. Žiaľ nestalo sa tak.

Rovnako zostal rozpracovaný projekt oplotenia zo strany hlavnej trate, kde boli po spoločnom rokovaní so zložkami ŽSR dohodnuté podmienky vybudovania oplotenia medzi hlavnou traťou a depom TREŽ. Jedná sa o priestor v obvode dráhy a vybudovanie oplotenia je vyžadované sekciou bezpečnosti dopravného úradu. Je to požiadavka určite opodstatnená, nakoľko po dokončení koridoru hlavnej trate ŽSR prechádzajú vlaky okolo depa električiek rýchlosťou od 120 do 160 km/h. Absencia oplotenia by mohla do budúcnosti ohroziť organizovanie podujatí v depe TREŽ, n. o. Vybudovanie oplotenia je teda okrem iných požiadaviek potrebné v čo najkratšom čase zrealizovať.

Preto sme aj informovali súčasnú starostku obce Trenčianska Teplá o ďalších potrebných opravách budovy depa TREŽ. Tu by sme chceli aj z našej strany ponúknuť súčinnosť pri postupnom riešení potrebných opráv a rekonštrukčných prácach. Uvedomujeme si, že obec vynakladá nemalé finančné prostriedky na bežný chod a údržbu obce a jej infraštruktúry. No odsúvanie opráv a problémov v depe električiek sa stav objektu neustále zhoršuje a preto by sme boli radi, ak by obec Trenčianska Teplá zaradila do svojho každoročného rozpočtu aj vyčlenenie finančných zdrojov potrebných na opravy.

Veríme, že nájdeme spoločné riešenie, ako s vedením obce Trenčianska Teplá, tak aj s poslancami obecného zastupiteľstva.

No a do tretice sme „natočili“ video pozvánku k blížiacemu sa podujatiu električky pri príležitosti MDŽ 9. marca 2019. Po niekoľkých rokoch zopakujeme toto podujatie a uvidíme ako budú naši návštevníci spokojní.

V tomto roku električka oslávi svoje jubileum, 110 rokov od spustenia prevádzky na trati Trenčianska Teplá - Trenčianske Teplice. Čaká nás aj dvojdné podujatie pri príležitosti týchto osláv 8. a 9. júna 2019. To, aký „bohatý“ bude program osláv závisí od technických možností a hlavne finančných možností. Veríme, že sa nám podarí presvedčiť vedenie obce Trenčianska Teplá a mesta Trenčianske Teplice o finančnej podpore osláv a pripravíme tak spoločne návštevníkom tunajšieho regiónu zábavný a zaujímavý priebeh podujatia na Trenčianskej elektrickej železnici.

Toľko z diania na Trenčianskej elektrickej železnici a zostáva mi už len pozvať vás na najbližšie podujatia TREŽ-ky, kde sa na vás už teraz teší jej personál.

Dušan Nosál, riaditeľ TREŽ, n.o.

Foto a video materiál - Impulz.press

V škole začal druhý polrok ...

Čas plynie ako voda a v našej základnej škole sme sa viac menej úspešne prehupli do druhého polroka. Tak ako vždy, naše vyučovanie nepozostávalo len z driny v školských laviciach, ale aj z mnohých pútavých aktivít a podujatí, ktoré pre našich žiakov pripravujeme.

Dňa 22. 1. 2019 sa počas veľkej prestávky konalo síce krátke, no o to slávnostnejšie znovuoživenie školskej knižnice za účasti vedenia školy, vyučujúcich a zástupcov zo žiackej školskej rady. Chceme sa poďakovať Združeniu rodičov školy v Trenčianskej Teplej, ktoré na rekonštrukciu školskej knižnice vyčlenilo finančné prostriedky zo svojho rozpočtu, našej školskej knižničnice, ktorá tu strávila mnoho hodín a všetkým učiteľom aj žiakom, ktorí akýmkoľvek spôsobom boli nápomocní pri jej zveľadení, až napokon získala terajšiu podobu. Od tohto dňa sú dvere knižnice opäť otvorené a veríme, že ju budú naši žiaci navštevovať často a radi a vyučujúcim poskytne priestor plný podnetov na vyučovanie nielen hodín čítania a literatúry, ale aj iných predmetov.

Keďže v súčasnosti sa dostáva čitateľská gramotnosť na popredné miesto vo vyučovaní, chceme aj na našej škole žiakov motivovať k pravidelnému čítaniu literatúry. Pri príležitosti znovuoživenia školskej knižnice sme sa preto rozhodli vyhlásiť súťaž, ktorej názov hovorí za všetko: *Uhádni počet kníh v školskej knižnici*. Do tejto milej aktivity sa so svojimi tipmi zapojilo 156 žiakov. V našej školskej knižnici evidujeme spolu 4413 kníh. Lukáš Motúz, žiak 6.A triedy, odhadol počet kníh v knižnici na 4423 kusov, a teda jeho tip bol najbližší zo všetkých hlasovacích lístkov. Víťaz súťaže bol odmenený knižnou cenou, ktorá mu bola slávnostne odovzdaná v priestoroch knižnice. A keďže naši žiaci sú veľmi súťaživí a tvoriví, zároveň sme pre nich vyhlásili ďalšiu - valentínsku súťaž. Úlohou žiakov bolo napísať názor alebo vyznanie na otázku: *Prečo mám rád/a školskú knižnicu?* Žiacke vyznania posúdila odborná porota a v posledný februárový deň vyhlásila víťaza za 1. a 2. stupeň. Do súťaže sa zapojilo dvadsať žiakov z prvého i druhého stupňa, odpovede boli veľmi pekné a zaujímavé a rozhodovanie valentínskej komisie nebolo vôbec jednoduché. Nakoniec však knižnými cenami boli odmenení Adam Kučera z 2. A triedy a Petra Kobzová zo 6. A triedy za ich veľmi milé a úprimné slová o školskej

knižnici. Výhercom srdečne gratulujeme a tešíme sa na ďalšie súťaže v školskej knižnici!

Žiaci prvého stupňa uzavreli prvý polrok naozaj veľkolepo. Pani učiteľky pre svojich žiakov pripravili karneval so súťažami, hrami a tanečnou zábavou. Deti sa na tento deň poriadne pripravili a niektoré boli zamaskované tak, že sme ich ani nespoznali.

V dňoch 4. 2. - 8. 2. 2019 žiaci 7. a 8. ročníka absolvovali lyžiarsky výcvikový kurz. Uskutočnil sa v SKI centre Kohútka, čo je malebné lyžiarske stredisko v Javorníkoch na hraniciach medzi Českom a Slovenskom. Všetky zjazdovky až na najľahšiu sú situované na českú stranu. Tretie družstvo žiakov, ktoré tvorili začiatníci, si mohli povedať, že lyžujú na Slovensku a stravujú sa v Česku, nakoľko horský hotel je už na Českej strane. Na rozdiel od posledného lyžiarskeho výcviku sa tohtoročný uskutočnil formou denného dochádzania do lyžiarskeho strediska. Každé ráno žiakov vozil autobus z Trenčianskej Teplej do obce Lazy pod Makytou, časť Čertov. V prvý deň výcviku sa ešte len oboznamovali so strediskom a stravovacím zariadením, keď tu pán učiteľ Oravec už vyzýval k rozcvičke. Bola potrebná, všetkých totiž čakala najdôležitejšia jazda celého týždňa, na základe ktorej žiaci boli rozdelení do troch výkonnostných skupín. Asi všetci chceli byť v najlepšej prvej, podarilo sa to však len siedmim žiakom. Druhú skupinu tvorili mierne pokročilí lyžiari a najpočetnejšiu tretiu úplní začiatníci. Po rozdelení žiakov si inštruktori vyhr-

nuli rukávy (obrazne, bolo vetro a -2 °C) a dali sa do práce, do výcviku. Ako sa hovorí, nie vždy je vec taká zlá, ako sa na prvý pohľad zdá. Platilo to hlavne o tretej skupine, v ktorej začínajúci lyžiar robili každou hodinou neuveriteľné pokroky. Základný zjazdový postoj, jazda v pluhu po spádnicu s následným zastavením neboli pre nich žiadny problém, tak si mohli vyskúšať prvé oblúky. Tu už miestami chcela viac hlava ako telo a vyskúšali si aj prvé pády. Presvedčili sa, že spadnúť nie je ťažké, ale postaviť sa, to chce už trochu zručnosti a veľa sily, alebo naopak? Na druhý deň sa už žiaci tretej skupiny vedeli voziť na vleku Poma, druhá skupina brázdila bez problémov červené a modré zjazdovky a prvá skupina aj čiernu. Na vrchol kopca ich vozila „štvorsedačka“. Od utorka sa k tomu pridalo krásne slnečné počasie s ideálnou teplotou tesne pod nulou. To znamená nie veľkú zimu, ale ešte stále primrznutý sneh. Strava v horskom hoteli bola vynikajúca a tak nečudo, že dni leteli jeden po druhom. Zrazu tu bol piatok, počasie zamračené ako v prvý deň. V žiakoch mierna nervozita z nastávajúcich pretekov a veľký otáznik, aká trať bude postavená. Vlastne postavené, lebo podobne ako v pretekoch svetového pohára sa súťažilo v dvoch kolách, nakoľko trať sa po prvom kole mení. Výsledný čas z oboch kôl priniesol prekvapivé zastúpenie na stupni víťazov, kde boli dve dievčatá. Zvíťazil Aďo Farula pred Laurou Brezániovou a Vaneskou Ďurišovou. Menovaní traja žiaci si vyjazdili v prípade záujmu možnosť štartovať na Zimnej kalokagatii, ktorá sa koná v dňoch 12. 3. - 13. 3. 2019 na Štrbskom Plese. Na záver môžeme konštatovať, že sme do bodky naplnili heslo, ktoré máme každý na svojom diplome ako spomienku na výcvik: „Lyžiarsky výcvik úspešne prežil, lyžovať sa naučil“.

Druhý februárový víkend sa priestory školskej jedálne premenili na tanečný parket a spolu s rodičmi a známymi sme sa zabávali na tradičnom školskom plese. Do tanca nám hrala skupina Triton. Mnohých potešili výhry v tombole a domov si odniesli aj pekné ceny. Ďakujeme všetkým, ktorí sa plesu zúčastnili a podporili tak ZRS a aj tým, ktorí akokoľvek pomohli pri jeho organizácii.

Pre budúcich absolventov základných škôl naša škola pravidelne organizuje Európsky deň rodiny a školy. Tento rok sa konal 14. 2. 2019 za účasti viacerých stredných škôl z blízkeho i vzdialenejšieho okolia. Zástupcovia stredných škôl predstavili žiakom ôsmeho a deviatego ročníka svoje učebné i študijné odbory, diskutovali o duálnom vzdelávaní, o možnostiach uplatnenia sa na

trhu práce a o podmienkach prijatia do škôl. Žiaci tak získali konkrétnejšiu predstavu o tom, čo ich na tej ktorej škole čaká a aké podmienky musia splniť, aby sa dostali na svoju vysnívanú strednú školu.

Tí z vás, ktorí sa zúčastnili na vianočných trhoch

v základnej škole, si určite spomínate na skupinku piatich dievčat, ktoré rozdávali návštevníkom ÚSMEV. Svoj, ale i ten symbolický, nakreslený na kartičkách s citátmi o láske, priateľstve a vzájomnej pomoci. Išlo o súčasť charitatívneho projektu, ktorý žiačky vypracovali v rámci predmetu občianska náuka. Jeho cieľom bola nezištná pomoc deťom navštevujúcim Špeciálnu základnú školu internátnu v Trenčianskej Teplí. Dievčatá zorganizovali dobrovoľnú finančnú zbierku, ktorej výťažok sa rozhodli použiť na zakúpenie didaktických pomôcok pre svojich rovesníkov. Vďaka vašej štedrosti a ochote pomôcť, sa im podarilo vyzbierať celkom 216,70 €. Je to naozaj krásna suma, za ktorú sú vám žiačky neskonale vďačné. Vďaka týmto peniazom sa im podarilo zakúpiť viacero učebných i pohybových pomôcok, hier aj športových potrieb pre deti špeciálnej školy. Vo štvrtok 28. 2. 2019 ich osobne odovzdali do rúk detí a pani učiteliek v ŠŠI. A pre naše žiačky bol ich úsmev najkrajšou odmenou. Deti zo ŠŠI im krásne zaspievali i zarecitovali, poukazovali im triedy, v ktorých sa učia, ba dokonca pozvali dievčatá, aby si spolu s nimi prišli vyrobiť keramikárske výrobky - aby mali na nich krásnu a originálnu spomienku. Spolu s dievčatami veríme, že ich pomoc nebola márna, a že darované pomôcky budú deťom v špeciálnej škole ešte dlho, dlho slúžiť.

Mgr. Janka Mikolášková

PaedDr. Klaudius Bilovský

Mgr. Ida Králiková, Mgr. Barbora Burianová

Základná škola, Ul. J. Braneckého 130/15, 914 01 Trenčianska Teplá

Vás pozýva na zápis do 1. ročníka,

ktorý sa uskutoční dňa **24. apríla 2019 a 25. apríla 2019**

od 15. 00 hod. do 17, 00 hod. v priestoroch základnej školy.

Zápis sa týka detí narodených do 31. augusta 2013 i tých, ktoré mali v minulom školskom roku odklad.

Stretnutie so vzácnym človekom

V utorok 26. marca sa v zasadačke obecného úradu zišli milovníci poézie a prózy vynikajúceho básnika a prozaika, čestného občana obce Rudolfa Dobiáša v sprievode Janky Polákové z literárneho klubu OMEGA pri Verejnej knižnici M. Rešetku v Trenčíne. Veľmi úprimne vzácného hosťa aj účastníkov besedy privítala starostka obce JUDr. Slavomíra Propperová, ktorá vyjadrila svoj obdiv a poďakovanie za jeho literárnu činnosť. Vo svojom príhovore citovala úryvok zo spisovateľovej básne **DOMOV**:

*Aká je to vôňa?
Taká... Ako doma.
Sladká vôňa chlebová -
to je vôňa domova.
Aká je to vôňa,
ktorou domov vonia?
Taká, čo sa nikdy neminie,
ako sladké srdce mamine.
Aká je to vôňa?
Taká... Ako doma.
Smäd uhasí, nachová.
To je vôňa domova.*

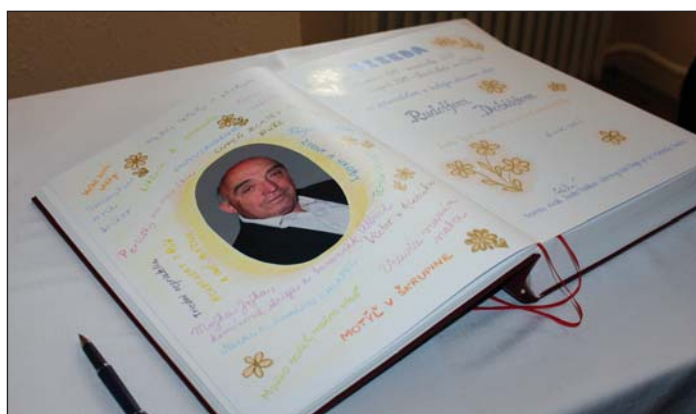
Spevácka skupina TEPLANKA zaspievala piesne, ktorú zhudobnili Dominik Holec a Pavol Krátky na slová básní Rudolfa Dobiáša „Kde je tá krásna krajina“ a „Poďme domov“.

Hoci pána Dobiáša občania obce dobre poznajú, Janka Poláková v krátkosti povedala krátky životopis spisovateľa a uviedla niektoré významné diela. Rudolf Dobiáš bol najprv autor rozhlasových hier pre deti a mládež, neskôr aj prozaik a básnik píšuci pre deti aj dospelých a potom sa tematicky záber jeho diela rozšíril o obdobie komunistickej neslobody v prózach **Temná zeleň**, **Zvony a hroby**, **Znovuzrodenie**, **Triedni nepriatelia I - IV.** a v básnickej zbierke **Medzi trávou a vetrom**. V besede sme sa venovali hlavne jeho básnickým zbierkam, napríklad **Lietanie k slobode**, **Slávnosti jari**, **Medzi trávou a vetrom**, z ktorých pani Janka Poláková predniesla drobné ukážky. Pani Zuzana Janišová zasa predniesla prítomným báseň „Rekviem“ z knihy **Zvony a hroby** - príbehy z prítmnia.

Sám autor doplnil niektoré epizódy svojho života, porozprával svoje zážitky z nútených prác v uránových doloch. Pripomenul však, že necíti krivdu, časom na zlé veci zabudol, zostali mu iba spomienky na vynikajúcich ľudí s ktorými sa v tomto prostredí stretol a ktorí sú jeho priateľmi doteraz. Rozprávanie oživil ukážkami zo svojich básní, veľmi pekne predniesol báseň „Testament“, či básne pre deti, ktoré napísal po návšteve detskej liečebne. V závere svojho rozprávania predniesol krátku báseň venovanú jarnej prírode.

Stretnutie bolo veľmi zaujímavé, úprimné, bolo cítiť súdržnosť všetkých prítomných. Padli aj slová, škoda, že sme sa takto nestretávali častejšie. Ale to sa dá ešte napraviť. Väčšina diel pána Rudolfa Dobiáša bola aj vystavená a návštevníci si ich mohli prezrieť.

Ing. Božena Masárová, kronikárka obce

Rudolf Dobiáš Tráva

Vracia sa tráva! Otepľeva zem.
Cencúle plačú, trbliecu sa mláčky.
A ja si spievam! Ba čo vravím - zniem!
Som drozd a letím k drozdom na pytačky.

Tráva sa vracia... Princeznička, smiem
pozbierať tvoje znamenia a značky,
na tvoje prsty položiť svoj tieň.,
putovať s tebou trebárs kolenačky?

Vďaka Ti, Bože, že si stvoril trávu
a voviedol ju prvú do Raja.
Nezaobíde sa nebo bez hája,
kam Pán Boh pozve ľud svoj na oslavu.

A ešte niečo som si všimol, Pane:
že si aj tráve doprial zmŕtvychvstanie.

„Človek je stvorený k vzájomnej podpore“ (Seneca)

Dňa 28.februára 2019 zavítala do našej školy medzi žiakov tretieho a štvrtého ročníka skupinka žiačok siedmeho ročníka zo ZŠ z Trenčianskej Teplej. Vypracovali projekt z občianskej náuky, ktorý bol zameraný na problematiku charity, nezištnej pomoci a dobrovoľníctva.

V rámci projektu predávali na vianočných trhoch ich školy citáty. Výťažok použili na zakúpenie pomôcok pre našu Spojenú školu internátnu. Ako mi napísala pani učiteľka Burianová, cieľom projektu bolo pomôcť deťom špeciálnej školy a urobiť im trochu radosť. Pomôcky využijú deti v špeciálnej materskej škole, žiaci s viacnásobným postihnutím v špeciálnej škole, žiaci na telesnej výchove a deti v školskom klube detí. Samotné dievčatá sa veľmi tešili, že spoznali žiakov školy, ktorú navštevujú zdravotne znevýhodnené deti. Žiaci spoločne strávili príjemné chvíle. Žiakov spojila myšlienka spolupatričnosti. Žiačky ZŠ prídu opäť medzi nás. Pozvali sme ich na tvorivé dielne. Spoločne s našimi žiakmi si vyrobia výrobky z hliny k Veľkej noci.

S našimi žiakmi stravia dve tvorivé popoludnia. Za pomôcky ďakujeme!

Poďakovanie patrí aj Obecnému úradu v Trenčianskej Teplej, že škola mohla využiť priestor hasičskej zbrojnice na usporiadanie KARNEVALU.

1. marec 2019 bol dňom dobrej nálady a masiek. Deti školy sa vyšantili, užili si karnevalovú atmosféru.

Po návrate z jarných prázdnin žiakov čakajú zaujímavé aktivity. Marec je mesiacom, kedy viac venujeme pozornosť knihám. Žiaci navštívia verejnú knižnicu v Trenčíne, podujatie - Deň ľudovej rozprávky. Deti zažijú rozprávkové dobrodružstvá P. Dobšínskeho v spoločnosti krojovaných knihovníčok. Žiaci tretieho ročníka budú pasovaní za ZNALCOV ABECEDY. V škole sa uskutoční súťaž v recitácii poézie a prózy. Žiaci prvého a druhého ročníka budú hľadať zatúlané písmenká, ktoré sa naučili. V školskom klube detí sa uskutoční „Burza kníh“- výmenný obchod... vymením knihu za knihu. V školskom klube detí naše deti čaká aktivita Rozprávkové popoludnie, hľadanie názvov rozprávok podľa postavičiek, ktoré sa stratili na školskom dvore. Na žiakov a deti okrem iných odmien čakajú čokolády, za ktoré ďakujeme pánovi Gazdíkovi.

Mesiac apríl sa bude niesť v duchu Veľkej noci. Žiaci školy prezentovali výrobky na Veľkonočných variáciách, ktoré organizoval referát kultúry obecného úradu 5. apríla. Občania si mohli zakúpiť drobné výrobky, ktorými si môžu ozdobiť a skrášliť svoje príbytky.

Naše deti a žiaci všetkých organizačných zložiek školy zažívajú radosť bežných detí. Učia sa, tvoria, športujú...

Tešia sa podpore nielen svojich rodičov, zamestnancov školy, ale i detí a ľudí z obce, ktorí im nezištne pomáhajú.

Mgr. Eva Ševčíková,
riaditeľka SŠI Trenčianska Teplá

Karneval v materskej škole

Február už tradične je mesiacom zábavy. V tomto fašiangovom čase už tradične usporiadujeme detský karneval. Utorok 19. 02. 2019 sa ako mávnutím čarovného prútika premenila Materská škola J. Braneckého 129/13 Trenčianska Teplá na miesto plné rozprávkových postáv, kvietkov a zvieratiek.

Na začiatku deti privítala pani riaditeľka a deťom a zamestnancom sa milo prihovarila aj pani starostka obce. Spoločný pochod masiek bol ozaj pastvou pre oči. Odmenu dostal každý, kto prišiel v maske a to boli všetky prítom-

né deti. Pani starostka ešte odmeny znásobila a odmenila deti darčekom a deti sa jej poďakovali milým, úprimným úsmevom. Karneval bol obohatený aj o rôzne hry a súťaže. Nuž, čo dodať. Bol to výdatný karneval, ktorý rozžiariť očká všetkým deťom. A o to nám všetkým išlo.

Veľká vďaka patrí zamestnancom MŠ Trenčianska Teplá, pani starostke Obecného úradu Trenčianska Teplá, didžeji, Rodičovskému združeniu pri MŠ Trenčianska Teplá, ktorí sa pričínili o vytvorenie príjemnej karnevalovej atmosféry.

Mária Baštugová, riaditeľka MŠ

Vianočný koncert 15. 12. 2018 so skupinou NANIČ a žiakmi MŠ Trenčianska Teplá

Veľkonočné variácie 5. 4. 2019

Foto: Pavol Pytlík

Fašiangy 2. 3. 2019

Zabudnutý klenot z Považia II

Príspevok z dokumentovania trenčianskoteplianskeho kroja

Muzeálne fondy sú neoceniteľným zdrojom informácií, sú doslova studnicou poznania. Pomáhajú nám poodhrnúť závoj času a pozrieť sa, okrem iného, aj do histórie odievania našich predkov. V minulom čísle Teplanského občasnika¹ sme si predstavili ženské rukávce z 19. storočia z Trenčianskej Teplej - *zabudnutý klenot z Považia* - zo zbierky Národného múzea v Prahe. Rukávce so širokým *vyloženým golierom* a volánikom na rukáve predstavujú v obci už dávno zabudnutú formu. Pri dokumentovaní kroja² sme ju v obci nezaznamenali. V dnešnom príspevku si priblížime ďalšie *klenoty z Považia*, v obci zabudnuté, tentoraz zo zbierky Slovenského národného múzea v Martine. Štyri rôzne podoby „teplanských“ rukávcoz z 19. storočia, ktoré múzeum vo svojom fonde uchováva, predstavujú cenné reálie. Dokladajú jednotlivé etapy procesu vývoja, ktorým rukávce, ako súčasť ženského odevu, prešli. Trenčianskotepliansky kroj, ktorý sa dodnes v našej obci zachoval, predstavuje podobu, ku ktorej kroj dospel v konečnej etape vlastného vývoja na začiatku 20. storočia. Jeho základ nachádzame v ľudovom odevu z 18. - 19. storočia, ktorý sa pôvodne nosil na strednom Považí v obciach patriacich do pozemkovej vrchnosti llešháziavcov³. Tvoril ho jednoduchý biely kroj zhotovený z domácich surovín. Základ mužského odevu tvorili konopné *gace* a *košeľa*, u žien konopný *spodník*, *rukávce*, *sukňa* so *živôtikom* - *rubáč*, *zástera* a viacúčelové *plachty* na *zakrytie*. Zrušením poddanstva, a zmenou hospodárskych a sociálnych pomerov obyvateľstva v 19. storočí, sa začal ľudový odev meniť. Odklon od pôvodného bieleho oblastného kroja sa začal prejavovať aj v Teplej⁴. Dochádza k postupným zmenám v zložení odevu, pribierajú sa nové súčasti a nový materiál na ich zhotovenie. Jednou zo zmien, ktorá mala zásadný vplyv na charakter trenčianskoteplianskeho kroja ako celku, bola zmena strihu ženských rukávcoz. Z pôvodných starosvetských *rukávcoz s dvojdielnym rukávom* s vyšívaným *pierankom*⁵, a *okružím* pod úzkym *obojčekom* krčného otvoru, sa v priebehu 19. storočia vyvinula *nová forma rukávcoz s jednodielnym rukávom*⁶. Dve základné formy rukávcoz, rozdielne strihom rukávov, mali viacero prechodných variantov, ktoré sa navzájom prelínali alebo sa nosili paralelne. Staršia forma s novými úpravami nebola vždy okamžite prijatá dedinským spoločenstvom, prechádzala kolektívnou akceptáciou alebo jej odmietnutím⁷. Ukážkou zmien sú priložené fotografie trenčianskoteplianskych rukávcoz z 19. storočia zo zbierky Slovenského národného múzea v Martine.

Obr. 1 - Ženské rukávce, Trenčianska Teplá, SNM Martin, ev. č. K-18934

Obr. 1 - *rukávce s dvojdielnym rukávom*, s *vyloženým golierom* a vyšívaným *pierankom* predstavujú *variant pôvodnej starosvetskej formy pierankových rukávcoz s dvojdielnym rukávom* a *okružím*, ktoré sa dodnes zachovali v Omšeni a Dolnej Porube. Zmena spočíva v úprave krčného otvoru; okružie vystriedal široký *vyložený golier*. *Vyložený golier* si zachovala aj *vývojovo mladšia forma rukávcoz s jednodielnym rukávom* a vyšívaným *opleckom* - obr. 2.

Obr. 2 - Ženské rukávce, Trenčianska Teplá, SNM Martin, ev. č. K-3668

Ojedinelý artefakt predstavuje *variant vývojovo mladšej formy rukávcoz s jednodielnym rukávom* a vyšívaným *opleckom* - obr. 3.

Obr. 3 - Ženské rukávce, Trenčianska Teplá, SNM Martin, ev. č. K-3670

Výnimočným ho robí hlboké riasenie predného dielu, paličkovaná čipka pod krčným obojkom a ozdobné prešívanie na okraji rukáva. Za ďalší *variant vývojovo mladšej formy rukávcoz s jednodielnym rukávom* z 19. storočia pokladáme aj rukávce s vyšívaným *opleckom*, volánikom na okraji rukáva a s vyšívaným krčným *obojkom* - obr. 4. V úprave rukávcoz sa v konečnej etape vývoja ustálila forma s jednodielnym rukávom, bohato vyšívaným *opleckom* a úzkym vyšívaným *golierikom* - *obojkom*; forma v obci všeobecne známa. Zmeny na rukávcoch, ktoré sme si predstavili, sú nielen odrazom doby, v ktorej vznikli, ale najmä iniciatívy žien každej generácie, ktoré odevné súčasti samy zhotovovali; ich osobný vklad, zručnosť, vkus a túžba po kráse mali zásadný vplyv na charakter odevu. Podobný vývoj zaznamenávame aj u iných súčastí trenčianskoteplianskeho kroja, ale o tom možno nabadúce.

Obr. 4 - Ženské rukávce, Trenčianska Teplá, SNM Martin, ev. č. K-3669

autor: Mgr. Oľga Mikušová

Poznámky a literárne zdroje

¹ Teplanský občasník č. 3/2018. str. 15, obr.1

² Vlastné dokumentovanie trenčianskoteplianskeho kroja v obci v rokoch 2011 - 2018.

³ MOLECOVÁ-VAGAČOVÁ, I. 1946. *Krojový vývoj v okolitých obciach. In Pospolitá kultúra v Omšeni a jej funkčný charakter.* Trenčianske Teplice. strojopis.

⁴ Teplá - názov obce v 19. storočí.

⁵ *Pieranek* - úzky pás plátna zdobený výšivkou, ktorý prekryval a tvaroval spojovací švík rukáva. Forma rukávov s pierankom sa zachovala v Dolnej Porube a v Omšeni popri novej forme „teplanských“ rukávov.

⁶ MOLECOVÁ-VAGAČOVÁ, I. - tamže

⁷ MOLECOVÁ-VAGAČOVÁ, I. - tamže. Variant rukávov s vyloženým golierom niektoré ženy odmietali nosiť.

Kurz teplanskej výšivky

I v tomto roku prebieha kurz teplanskej výšivky. Som milo prekvapená veľkým záujmom. Kurz navštevuje 15 ľudí a teší sa obľúbe. Máme záujemkyne aj z Dubnice a Novej Dubnice. Teplanský kroj je veľmi podobný dubnickému. Má však bohatšiu výšivku. Pátrame prečo? V Trenčianskej Teplej v priestoroch dnešnej Sokolovne do roku 1918 bola čipková továreň Izabella. Okrem výroby čipiek sa tu zrejme aj vyšivalo a zrejme sme boli pobočka dubnickej dielne, ktorá sídlila v dubnickom kaštieli. Zrejme

preto sme tu mali veľmi zdatné vyšivačky. Prosím Vás, ak máte staré rodinné fotografie, alebo knihy, kde je písané o čipkovej továrni Izabella v Trenčianskej Teplej potešíme sa, ak nám ich požičiate na prefotenie. Prípadne staré fotky krojov. Pokračuje sa v prekresľovaní teplanských výšiviek. V kurzoch z minulého roka sa pár vyšivačiek nadchlo krásou našej výšivky a do dnešného dňa vyšilo už pár krojových súčastí, ktorých fotografie sú pod článkom. Teším sa, že sme viacerí, ktorí doceňujú krásu teplanskej výšivky a nadchli sa pre jej zachovanie a šírenie.

Veľmi sa teším mladým ľuďom, ktorí prichádzajú na kurz. Ak bude záujem môžu sa rozbehnúť kurzy vyšívania aj v základnej škole. Najlepšie by bolo začať pracovať s deťmi v škôlke a škole a viesť ich k láske k folklóru a tradíciám už v útlom veku.

Veľmi by som sa potešila, keby sa podarilo nacvičiť predstavenie starej teplanskej svadby s mladými. Kto by mal záujem sa zapojiť buď nacvičovaním, alebo radou môžeme sa spojiť a spoločne niečo dokázať.

Kontakt : 032/6591 774.

Ing. Slotíková Renáta,
lektorka kurzu teplanskej výšivky

Naše zlatička

Deti narodené
od 1. 8. 2018 do 31. 1. 2019

Ján Daniško

Leonard Stránský

Karolína Pavlíková

Jakub Dobiaš

Marília Megan Kontogiorgis

Melánia Hoštáková

Oliver Jakúbek

Alexandra Švecová

Richard Bulko

Dominika Böhmová

Lukáš Samák

Mia Ondrášová

Peter Hollý

Natália Kováčiková

Hana Poláčková

Mia Palčeková

Eliška Matyášová

Vitajte medzi nami!

FAŠIANGY

Sobotné popoludnie plné hudby, ľudových zvykov a zábavy

V tomto duchu sa niesli tohtoročné fašiangy v našej obci.

Ešte nedávno sme odpratávali kopy snehu, čo nám pani zima nadelila a prišiel čas, ktorý nám ohlasuje príchod jari - Fašiangy, ktoré sú prechodom medzi zimným a jarným obdobím. Od dávnych čias sa spájajú s veselosťou, ľudovými zábavami, hodovaním a pitím. Tradícia týchto zvykov siaha do dávnej minulosti slovanských pohanských predkov. Zlučuje v sebe mnoho obyčajov, ktoré súviseli pravdepodobne s vyhánaním zimy, smrti a príchodom jari. Popolcovou, alebo ak chcete aj „škaredou“ stredou sa 6. marca začína pre kresťanov obdobie 40-dňového pôstu pred najvýznamnejšími kresťanskými sviatkami Veľkou nocou a končí sa Veľkým piatkom.

Fašiangy bezpochyby patria aj v našej obci medzi najdôležitejšie kultúrne podujatia, ku ktorým neodmysliteľne patrí aj sprievod masiek, o ktorý sa postarali naši teplanskí skauti v spolupráci s členmi občianskeho združenia Dobrí Dobrania. A nielen o pekný sprievod, ale aj o program, ktorí si nacvičili a pripravili pre vás fašiangujúcich.

O veselú atmosféru sa postarali ako vždy náš folklórny súbor Teplanka a dychová hudba Dobranka. Tohtoročným hosťom bol Pavol Koníček z Nemšovej a Marta Horvátová, ktorí vystupujú pod názvom DUO M.

Moderovania som sa tento rok po prvý krát zhostila ja a uviedla som starostku obce JUDr. Mgr. Slavomíru Propperovú, ktorá sa prihovorela prítomným a zaželala im pekné fašiangy a zábavu.

Počas programu komisia vyhodnotila 5 najkrajších detských masiek. Odmenou im boli darčeky a všetky masky dostali čokoládu, ktorú im zasponzorovali potraviny MGE plus. Tento rok sme pripravili novinku, ktorá by mala aj v

budúcnosti inšpirovať ďalších našich občanov, aby sa zapojili a prišli nabudúce v maskách a vyhodnotili sme aj 3 masky z radov dospelých. Títo dostali balíček maďarských zabíjačkových špecialít od pána Richtera. Ceny všetkým maskám odovzdala starostka obce.

Súčasťou programu záverom bolo aj neodmysliteľné symbolické „pochovávanie basy“.

Keďže k fašiangovým radovánkam patrí hojnosť dobrého jedla a pitia, tentokrát pripravila rodina Richterovcov z Holíča pre fašiangujúcich maďarské špeciality - klobásky, tlačienku, krvavničky, jaternice, oškvarky. Nechýbala ani cigánska pečienka, či zemiakové placky. V ponuke boli alkoholické a nealkoholické nápoje a sladkosti, či už šamrole, alebo Skalicke trdelníky.

Obec ponúkala zdarma tradičné fašiangové šišky a pani starostka sa so svojim zástupcom podujala prítomných ponúknuť kalíškom borovičky.

Tak toto bola ponuka obce pre vás fašiangujúcich, ktorí ste nezostali doma a prišli ste sa s nami zabaviť a tak podporiť túto akciu svojou prítomnosťou.

Ďakujeme potravinám MGE plus pánovi Gazdíkovi, pizérii u Zaka pani Pastorkovej za sponzorské dary a rodine Richterovcov z Holíča, ktorí prispeli k úspešnému priebehu fašiangov.

V mene obce poďakovanie patrí vystupujúcim, mas-kám, organizátorom, Kultúrnej komisii pri OZ, občianskemu združeniu Dobří Dobrania, Slovenskému skautingu 31. zboru a všetkým, ktorí sa podieľali na príprave a realizácii fašiangového popoludnia a vám, ktorí ste ho prišli stráviť s nami na obecne trhovisko.

Mgr. Zuzana Janišová, ved. referátu kultúry OcÚ

Dňa 11. januára bol založený KLUB TURISTOV Trenčianska Teplá - KTTT

Počas jesenného pobytu organizovaného ZO SZTP a Klubom cvičeníek L+ Trenčianska Teplá v Demänovskej doline uzrela svetlo sveta myšlienka založiť v našej obci Klub turistov.

Keďže záujemcov o turistiku s kladným vzťahom ku prírode bolo a je v našej obci dosť, prvotný nápad o Klube turistov sa rozvinul do reálnej podoby a tak v piatok 11. januára 2019 bol založený Klub turistov Trenčianska Teplá - KTTT. Prvá členská schôdza sa konala dňa 22. februára 2019. Zakladajúci členovia predniesli Stanovy KTTT, predstavili zámer a predbežný plán aktivít, bol zvolený výbor a rozdelené funkcie, odsúhlasené členské príspevky. Za predsedu KTTT bol zvolený p. Peter Tinák.

Cieľom klubu je nielen zdolávať náročné vysokohorské vrcholy, ale aj prilákať k týmto aktivitám aj tých spoluobčanov, ktorí doteraz nemali odvahu, prípadne spoločníkov na potulky prírodou, možno nepoznajú okolie obce a radi by ho spoznali, zapojiť mladé rodiny s deťmi a na turistických akciách spoznávať krásy našej slovenskej prírody, ale aj zapojiť sa do aktivít určených na ochranu prírody, obnovu značenia turistických chodníkov. Preto turistické pochody budú plánované tak, aby sa striedali menej náročné s takými, ktoré sú vhodné pre zdatných turistov, aby sme spoznávali neznáme miesta, prípadne aj kultúrne pamiatky, ale aj zúčastňovali sa akcií organizovaných Klubom slovenských turistov a inými klubmi. Bude nás tešiť, ak spoločné turistické výlety prispievajú k tomu, aby sa občania Trenčianskej Teplej, miestnej časti Dobrá a Prílesa aj prostredníctvom takýchto aktivít spoznávali.

Určite sa toto naplnilo aj počas prvého turistického pochodu, ktorý sa konal 16. februára 2019 na trase Dolná Poruba-Homôlka-Dolná Poruba. Za krásneho slnečného počasia, ktoré nám bolo dopriate sa ho zúčastnilo 14 turistov (vo veku od 8 do 68 rokov).

Autobusom z Trenčianskej Teplej sme sa vyviezli na horný koniec v Dolnej Porube a odtiaľ po žltej turistickú značke sme sa dostali ku lyžiarskym vlekom, kde sme sa občerstvili, pohostili a potúžili, pozoznamovali sa a aj poguľovali. Sniežko nás vyhrievalo a možno trochu aj opálilo a pomaly sme sa presúvali na Sedlo Košariská s nadmorskou výškou 795m, pričom sa nám naskytli krásne výhľady. Pri výbornej viditeľnosti sme videli Martinské Hole, vrchol Kľaku a v diaľke aj špičku Veľkého Choča.

Po zelenej značke sme schádzali dolu, ešte krásne zasneženými a slnkom zaliatými lúkami. Dolu bolo aj blato aj šmykľavo, ale všetci sme bezpečne zišli na cestu v Dolnej Porube, odkiaľ sme sa vrátili autobusom do Trenčianskej Teplej.

Cestou späť sme všetci zhodnotili, že náš prvý organizovaný výlet bol nad očakávanie výborný a hneď sme aj naplánovali ďalší - na Čvirigovec a Čertovu skalú. Už teraz sa tešíme na ďalšie turistické výlety a s vďačnosťou budeme spomínať na tento krásny deň a veľmi pekné zážitky.

Záujemcovia o členstvo v Klube turistov Trenčianska Teplá sa môžu ešte prihlásiť telefonicky p. Petrovi Tinákovi alebo p. Zuzane Moškovej. Telefonické kontakty sú uvedené vo výveske obecného úradu.

Ing. Zuzana Mošková, tajomníčka KTTT

MILAN RASTISLAV ŠTEFÁNIK

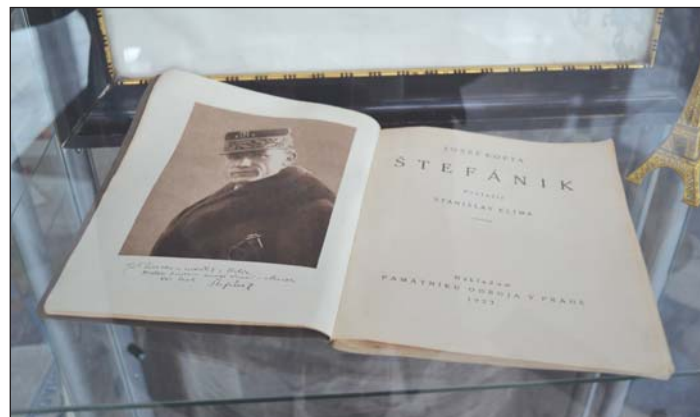
Významná osobnosť nášho národa

Jednou z najvýznamnejších osobností nášho národa je rozhodne Milan Rastislav Štefánik. Narodil sa 21. 7. 1880

v obci Košariská v rodine evanjelického farára. Dostalo sa mu dobrého vzdelania na evanjelických lýceách, ako i na štúdiách stavebného inžiniera v Prahe. Nakoľko ho fascinovali najmä hviezdy, prestúpil na štúdium matematiky a astronómie. Počas pražských štúdií pracoval v spolku slovenskej mládeže Detvan, zaujímal sa o politiku, vystupoval proti maďarizácii Slovenska a uvažoval o možnosti vzniku spoločnej republiky s Čechmi. Po úspešnom doktoráte z astronómie odišiel za prácou do Paríža, kde pracoval v observatóriu popredného astrofyzika Janssena. Tu sa mu otvoril svet, veľa cestoval takmer po všetkých kontinentoch. V roku 1912 získal francúzske občianstvo.

Po vypuknutí vojny v roku 1914 sa prihlásil k letectvu,

dosiahol hodnosť brigádneho generála. Pracoval i na poli diplomacie, pričom uvažoval o rozpade Rakúsko-Uhorska a vytvorení nových slobodných štátov. Sprostredkoval rokovania Masaryka a Beneša s najvyššími predstaviteľmi Francúzska, bol tiež spoluzakladateľom Národnej rady Československej, pracoval na zrode vlády pre novú republiku. Bol i pri zrode novej československej armády zloženej hlavne z našich mužov v zajatí v Rusku a Taliansku, kde organizoval čs. légie. Stal sa i ministrom vojny novej republiky.

Cestoval do rôznych kútov sveta, aby získaval dobrovoľníkov i financie pre rodiaču sa republiku. Bol to vedec, vojak, politik, diplomat a hlavne človek vysoko morálny a čestný.

Po vzniku Česko-slovenskej republiky vyhlásil: „Teda Česi a Slováci sú konečne slobodní. Som spokojný sám so sebou. Mohol by som pokojne zomrieť.“

Netušil predzvesť tragédie. Po šiestich rokoch práce v zahraničí sa 4. mája 1919 posadil do lietadla Caproni s tromi talianskymi členmi posádky. Neďaleko pred cieľom cesty sa stroj z doteraz záhadných a nevyšetrených príčin zrútil v Ivánke pri Dunaji blízko Bratislavy. Nešťastie nikto z pasažierov neprežil. Dodnes táto tragédia v nás vyvoláva veľa pochybností.

Pri príležitosti tohto smutného a pre slovenský národ tak tragického výročia bola začiatkom februára v Trenčíne vo vestibule budovy Trenčianskeho samosprávneho kraja sprístupnená výstava venovaná nášmu veľikánovi.

Životný príbeh jedného zo zakladateľov Česko-slovenskej republiky môžu návštevníci spoznať na dvanástich paneloch, pričom súčasťou expozície sú aj mince a platidlá zobrazujúce rodáka z Košarísk počas jeho kariéry. Je to výstava o človeku, ktorý je s našim krajom neoddeliteľne spojený tak s jeho rodiskom, ako i miestom posledného odpočinku - Mohyle na vrchu Bradlo v Myjavskej pahorkatine. So záujmom si túto vynikajúcu expozíciu boli pozrieť i členovia miestneho odboru Matice slovenskej a Regionálnej organizácie vyslúžilých vojakov gen. M. R. Štefánika z našej obce.

Naše poďakovanie patrí organizátorom výstavy, ktorými sú Trenčianske múzeum v Trenčíne v spolupráci s Nadáciou M. R. Štefánika, Štátnym archívom v Trenčíne a Posádkovým klubom Trenčín. Veríme, že výstava osloví najmä žiakov škôl, našu mládež v čo najväčšom množstve a životné krédo M. R. Štefánika: „**Veriť - Milovať - Pracovať**“ nezostane zabudnuté.

Miestny odbor Matice slovenskej

Vyslancova manželka v kroji alebo O fotografickej reprodukcii jedného neznámeho obrazu

Na titulnom liste dobového slovenského časopisu *Nový svet: slovenský, obrázkový, spoločenský, kritický týždenník* z 13. júna 1936 možno vidieť fotografickú reprodukciu, podľa všetkého rozmerného portréту ženy, v tradičnom ľudovom odevu z Trenčianskej Teplej. Pripojený nápis v strede dolnej časti úvodnej strany čitateľom oznamuje: „Slovenský kroj z Trenč. Teplej. (Pí Ivon Krnová, manželka českoslov. vyslanca v Haagu. Portrét od chýrneho holandského maliara Dirk van

Driesta.)“ Zmenšenú fotografiu príslušného portrétu môžeme vidieť v *Monografii Trenčianskej Teplej a Trenčianskych Teplic*, zostavenej Paľom Šmatlákom-Teplánskym (1936), v kapitole „Trenčianske Teplice, kúpele“ autora B. Horvátha - s nepatrne odlišným textovým označením.

Ďalšia fotografia tohto neznámeho výtvarného diela sa nachádza aj na úvodnej strane brožúrky *Celookresné dožinkové slávnosti a Národopisná nedeľa v Trenčíne* (1947). Tu však abscentuje meno maliara rovnako, ako názov diela, či totožnosť portretovanej.

Z fotografie umeleckej podobizne nie je možné vybadať, akú farebnosť mala veľká plocha výšivky na rukávoch teplianskych rukávcoch, ktoré si vyslancova žena obliekla. Rovnako sa môžeme domnievať, že portrét nebol reprodukován v úplnosti - jeho rozmery to zrejme neumožnili. Väčšia časť zástery a výšivka na nej zostáva skrytá, respektíve pomyselná. Mnohé otázky by sa zodpovedali, keby sa umelecké dielo objavilo. Či sa vôbec zachovalo, nevieme. Ak áno, určite bude v súkromnej držbe potomkov pani Krnovej.

Tá podľa jedného nateraz neovereného zdroja zahynula v koncentračnom tábore na území Francúzska v roku 1940. Okolnosti jej internácie a následného úmrtia neboli upresnené.

Narodila sa v roku 1899 v Paríži ako Yvonne, dcéra Arthura Potarda a jeho manželky rodenej Lefébvre. Podľa spoločenských rubrik časopisov *Le Temps*, *Journal des débats politiques et littéraires* a.i. sa 14. apríla 1927 vydala za

vtedy legačného radcu československého veľvyslanectva v Paríži Ivana Krnu (1891-1968). Ženich, rodák z Myjavy, príbuzný Milana Rastislava Štefánika, a vyštudovaný právnik, pochádzal z národne uvedomelej rodiny. V čase vzniku portrétu pôsobil ako mimoriadny vyslanec a splnomocnený minister republiky pri Arbitrážnom súde a Medzinárodnom súdnom dome v Haagu (Nizozemsko). Známy je svojou činnosťou pri zakladaní OSN. Istý čas pôsobil ako právny poradca generálneho tajomníka OSN. Do vlasti sa ako odporca komunistického režimu už nikdy nevrátil, žil v Paríži a New Yorku. Torzo jeho spomienok bolo publikované, texty sa však napospol týkajú politiky a diplomacie: o manželke sa nezmiňuje.

Starší syn Krnoviec, Ivan V. Krno (1928-2008) pôsobil v New Yorku ako právnik. Rovnako aj mladší Milan Christian Krno (1931-1998), ktorý sa neskoršie uplatnil v bankovníctve. Ich deti žijú v Spojených štátoch amerických. Priezvisko používajú v modifikovanej forme Kernó.

V súčasnosti už vôbec nie chýrny výtvarný umelec Dirk van Driest pochádzal z Nizozemska: narodil sa však (1889) v meste Palembang na ostrove Sumatra. V mladosti sa venoval herectvu a spevu. Neskôr ako samouk zakotvil pri maliarstve a sochárstve. Mal už 40 rokov, keď ho kvôli pokročilému veku odmietli prijať na parížsku akadémiu umení. Po vojne žil a tvoril v Maroku. Od r. 1956 boli jeho domovom Spojené štáty americké. Veľká časť jeho tvorby sa viaže k mestčku Taos (Nové Mexiko), kde portretoval prevažne domorodcov a krajinu. Dožil sa úctyhodných 100 rokov: zomrel v roku 1989 v Taose.

Portrét Yvonne Krnovej predstavuje ďalší prípad folklórnej inšpirácie ľudovým odevom Trenčianskej Teplej. Otvorené zostáva kde a ako sa vyslancova manželka dostala k ženskému kroju, v ktorom sa nechala namaľovať. Ako definovať vzťah Neslovenky Yvonne k ľudovej kultúre Slovenska? Prečo si vybrala práve ľudový odev z Teplej? Bolo to pod vplyvom osobnej návštevy v obci? Ponúkla sama fotografiu svojho portrétu redakcii Nového sveta?

Pri nedostatku informácií sa dá odpovedať iba domnienkami. Osud umeleckého artefaktu je neistý, ale vďaka Novému svetu z 13. 6. 1936 a prvej obecnej monografii, máme aspoň bezpečnú vedomosť o jeho existencii a čiastočnej podobe.

Mgr. Martin Malo

Trenčianske múzeum v Trenčíne

Beseda so spisovateľom a čestným občanom obce Rudolfom Dobiášom v m. č. Dobrá 6. apríla 2019

VOLBY PREZIDENTA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Vol'by prezidenta v obci Trenčianska Teplá dňa 16. marca 2019

OKRSOK Č.	ZAPÍSAŇ VOLIČI	VYDANÉ HLASOVACIE LÍSTKY	ODOVZDANÉ HLASOVACIE LÍSTKY	NEPLATNÉ LÍSTKY	PLATNÉ LÍSTKY
1.	1 206	604	604	2	602
2.	879	490	490	4	486
3.	790	441	441	0	441
4.	523	319	319	0	319
S P O L U	3 398	1 854	1 854	6	1 848

Percento účasti: 54,56 %

Umiestnenie kandidátov

	KANDIDÁTI	okrsok č. 1	okrsok č. 2	okrsok č. 3	okrsok č. 4	spolu
1.	Béla BUGÁR, Ing.	4	7	7	3	21
2.	Zuzana ČAPUTOVÁ, Mgr.	210	144	155	117	626
3.	Martin DAŇO	3	1	1		5
4.	Štefan HARABIN, JUDr.	115	104	93	65	377
5.	Eduard CHMELÁR, doc. Mgr., PhD.	21	19	13	11	64
6.	Marian KOTLEBA, Ing. Mgr.	78	68	64	33	243
7.	Milan KRAJNIAK, Bc.	12	17	14	3	46
8.	József MENYHÁRT, PaedDr., PhD.					
9.	František MIKLOŠKO, RNDr.	34	37	24	21	116
10.	Robert MISTRÍK, Dr. Ing.	3	1			4
11.	Maroš ŠEFCOVIČ, JUDr., PhD.	116	84	67	62	329
12.	Róbert ŠVEC, Mgr.	4	2		2	8
13.	Bohumila TAUCHMANNOVÁ, Ing.					
14.	Juraj ZÁBOJNÍK, Dr. Ing., PhD.		1	2	1	4
15.	Ivan ZUZULA, RNDr., CSc.	2	1	1	1	5

Vol'by prezidenta v obci Trenčianska Teplá dňa 30. marca 2019

OKRSOK Č.	ZAPÍSAŇ VOLIČI	VYDANÉ HLASOVACIE LÍSTKY	ODOVZDANÉ HLASOVACIE LÍSTKY	NEPLATNÉ LÍSTKY	PLATNÉ LÍSTKY
1.	1 201	512	512	17	495
2.	881	394	394	6	388
3.	786	354	354	6	348
4.	528	292	292	4	288
S P O L U	3 396	1 552	1 552	33	1 519

Percento účasti: 45,7 %

Umiestnenie kandidátov

	KANDIDÁTI	okrsok č. 1	okrsok č. 2	okrsok č. 3	okrsok č. 4	spolu
1.	Zuzana ČAPUTOVÁ, Mgr.	265	211	177	150	803
2.	Maroš ŠEFCOVIČ, JUDr., PhD.	230	177	171	138	716

Kompostovanie biologicky rozložiteľného odpadu z domácností

Zákon č. 79/2015 Z. z. o odpadoch ukladá obci povinnosť zaviesť triedený zber biologicky rozložiteľného komunálneho odpadu. Na kompostovanie „zeleného odpadu“ (pokosená tráva, lístie, orezané zvyšky stromov, konárov a pod.), obec zakúpila ďalších 100 ks kompostérov Thermoking 400 I pre domácnosti, ktoré budú záujemcom poskytnuté bezplatne.

Občania, ktorí majú záujem kompostéry v domácnosti využívať, sa môžu prihlásiť na Obecnom úrade Trenčianska Teplá v kancelárii č. 1 v termíne do 31. 5. 2019.

Referát odpadového hospodárstva

Obecný úrad Trenčianska Teplá oznamuje občanom, že v dňoch

22. 5. 2019 (streda) v čase od 7,30 - 17,00 hod.
23. 5. 2019 (štvrtok) v čase od 7,30 - 15,00 hod.
24. 5. 2019 (piatok) v čase od 7,30 - 12,00 hod.

sa uskutoční

vo dvore Obecného úradu v Trenčianskej Teplej a vo dvore Starej školy v m. č. Dobrá

ZBER NEBEZPEČNÝCH ODPADOV

- obaly obsahujúce zvyšky nebezpečných látok (obaly od farieb, lakov a pod.)
- žiarivky a iný odpad obsahujúci ortuť (neónové trubice, výbojky, fotoblesky, úsporné žiarivky)
- vyradené zariadenia obsahujúce chlórfluórované uhľovodíky (chladničky, mrazničky)
- oleje a tuky (motorové oleje, ropné látky)

- batérie a akumulátory (olovené batérie a akumulátory)
- vyradené elektrické a elektronické zariadenia (televízory, rádia, počítače, tlačiarne, kopírovacie zariadenia, telefóny, práčky, umývačky riadu, elektrické sporáky, mikrovlnné rúry, fritézy, hriankovače, kávovary, mlynčeky)

Chlapci z prípravky U9 a U11

Štadión TJ Lokomotíva Trenčianska Teplá v sobotu 23. marca 2019 ožil. Vedenie prípravky uskutočnilo turnaj prípraviek U9 a U11.

Zúčastnili sa mužstvá: AS Trenčín,
FKS Nemšová
FK Horná Súča
TJ Družstevník Kolačín.

Naši chlapci U9 získali v tomto turnaji 1. miesto a chlapci U11 sa umiestnili na 2. mieste.

Srdečne blahoželáme.

Vďaka patrí aj rodičom, ktorí prispeli svojou prácou pri organizovaní turnaja aj za brigádu, ktorá sa uskutočnila pred začatím turnaja.

Je nám ale ľúto, že sme nenašli podporu u domácich občanov v hľadisku. Potešilo nás však uznanie od vedenia iných klubov za dobre vykonanú prácu. Na budúcom turnaji by sme radi privítali zástupcov obce, aby sme ich mohli oboznámiť s našou prácou.

Eva Pastorková, manažér prípravky

Slovenské tradičné veľkonočné recepty pre vašu inšpiráciu

Hrudka alebo Syrek

Vajcia by mali mať pri príprave hrudky izbovú teplotu, na to si treba dať pozor. Inak je príprava jednoduchá. Do hrnca vlejeme mlieko a necháme zovrieť. Vajčka si rozšľaháme, pridáme soľ, cukor a sódu bikarbónu. Zmes vlejeme do mlieka. Miešame 5-8 minút, pokým sa nám nezačnú tvoriť hrudky. Do misky si dáme sitko, do ktorého vystríme gázu. Nalejeme zmes vajíčok. Gázu zviažeme, vytvoríme tvar hrudky a do rána necháme stiecť. Na druhý deň rozbalíme a dáme do chladničky.

Ingrediencie

15 ks vajcia
1 l mlieko
1 KL sóda bikarbóna
1 PL cukor
1 KL soľ

tenká gáza alebo utierka
šnúrk

Syrová roláda

Syr si vložíme do mikroténového vrečka, zaviažeme a dáme variť do horúcej vody na 15 minút. Potom syr dáme na alobal a vyvalkáme do obdĺžnika. Necháme vychladnúť.

Do misky si dáme na drobno nakrájané uvarené vajíčka, pažitku, maslo, nakrájanú červenú a zelenú papriku, šunku a syr v črievku. Všetko premiešame, osolíme. Natrieme na syr a zrolujeme do rolády. Zabalíme do alobalu a dáme do chladničky, aby roláda pekne stuhla.

Ingrediencie

350 g eidam
200 g šunka
1 ks bambino
2 PL pažitka
125 g maslo
1/2 ks červená paprika
1/2 ks zelená paprika
2 ks vajcia
štipka soli

Zemiakový šalát

Zemiaky si uvaríme v jemne osolenej vode. Uvaríme si aj vajíčka. Na drobno si nakrájame uhorky i cibulu. Hrášok a mrkvu scedíme. Scedíme aj zemiaky.

Necháme vychladnúť, potom ich osúpeme a pretlačíme cez sitko. Vajčka tiež opláchneme pod studenou vodou a osúpeme. Necháme vychladnúť a pretlačíme cez sitko. Všetky suroviny zmiešame vo väčšej miske, ochutíme a necháme odstáť cez noc.

Ingrediencie

1,5 kg zemiaky
6 ks vajcia
1 ks cibuľa
6-8 ks zavárané uhorky
1 pohár zaváraná mrkva s hráškom
1 pohár majonéza
1 PL hročica

soľ, korenie, voda z uhoriek na ochutenie

zdroj: internet

TEPLANSKÝ OBČASNÍK - vydáva Obecný úrad, M. R. Štefánika 376/30, 914 01 Trenčianska Teplá, IČO: 00312045, www.trencianskatepla.sk. Administrácia inzercia: Obecný úrad Trenčianska Teplá, obecnyurad@trencianskatepla.sk, tel.: 032/6591311, kl. 8. Zodpovedný: Mgr. Zuzana Janišová, referát kultúry OcÚ. **Budúca uzávierka: 26. augusta 2019.** Príspevky, návrhy a podnety zasielajte na e-mail: obecnyurad@trencianskatepla.sk.

Registrácia: MK SR, pod číslo EV 2856/09, ISSN 1339-441 X, poradové číslo 1/2019. Redakcia nezodpovedá za obsah dodaných príspevkov a vyhradzuje si právo príspevky skrátiť, redakčne upraviť, alebo aj nezverejniť. Názory čitateľov nemusia vyjadrovať stanovisko redakcie. Tlačiarenský škriatok možný. Neprešlo jazykovou úpravou. Náklad 1450 ks. NEPREDAJNÉ. Technické spracovanie a tlač: Tlačiareň J+K, s.r.o. Nemšová.